

da Jesenkov slovenski zemljepis ni robotna prestava iz kakega drugega jezika, ampak izvirno delo izvedenca, ki je mnogo enake tvarine prebiral in pregledaval, in da jezik slovenski brez samovoljnih novotarij mu gladko in lahko umevno teče, potem bode vsak omikan Slovenec rad segel po tej knjigi, če tudi jej je cena 2 gld., nekako visoka na videz, ali nizka na velikost knjige. — Dobiva se pri vseh knjigarjih. Kdor pa pri pisatelju samem vsaj 10 knjig kupi, dobí jih za 15 odstotkov cenejše nego pri knjigarjih.

Mnogovrstne novice.

* *Kolera* na Ogerskem hudo razsaja. „Pešti Napl.“ piše, da v več krajih je ta kuga pomorila 6. del prebivalcev, in v marsikaterih občinah leži vse bolno. Zato vlada veliki strah; za razkuženje se nič ne stori; bolniki so sami sebi prepuščeni, kajti zdravniki, na pomoč razposlani, ne upajo si v okuženo hišo stopiti. — Tako piše Magjarski list sam; tedaj ni laž. Po takem smemo pač milovati uboge ljudi v čislanih Magyarorszag! — Tudi na Hrvaškem in v Hrvaško-slavonski granici imajo kolero; telegram „Obzoru“ kaže, da se je hudo pričela v Krapju in Drenovboku na Savi, in da ljudstvo nima kruha ter se mora živiti z ribami iz mlake! — Tudi na Laškem je kolera kakor na Dunaji, al dosihmal ne še silna.

Naši dopisi.

V Gorici 3. avg. — „Slov. Narod“ je danes poln „Soče“ (a ne reke, ker je zdaj premajhna). Pretekli četrtek je namreč „Soča“ postavila svojega kandidata. „Svojega“ — treba umeti v najožem pomenu. Mislili in pričakovali smo, da po tolikem iskanji ali premišljevanji najde drugega, kateri bi bil vsaj sploh kost od naše (to je: Goriških Slovencev) kosti, al ni ga našla med „svojimi“. Gosp. dr. Lavrič mora — hoté ali nehoté — biti „Sočine“ „pregrehe noseči kozel“. Kaj mu pomaga to, da proti vednemu hvalisanju po časnikih protestuje, da svoje „prijatelje“ prosi, naj bi ga vedno ne hvalili. Oni že vedó, kaj delajo. Kaj bi bili brez „čistega značaja“ Lavriča? Jez — nad strankami stoječi opazovalec — voščim gosp. kandidatu L. srečo in —; bojim se pa, da se bodo njegovi nasprotniki v pest smejali, češ, boljšega nam niso mogli postaviti; s tem bomo kmalu pri kraji. Drugi že razglašeni kandidat je gosp. dr. Tonkli, predsednik društva „Gorica“, o čegar kandidaturi ne bo mogel reči Goriški (laški) dopisnik v novi „Pressi“, „dass er dem neuen Reichsrathe zur Erheiterung dienen wird“, kakor je to hudobnež predrzno rekel o dr. Lavriču. Če izvem še kaj o slovenskih kandidaturah na Goriškem, sporočim Vam v prihodnje. Lahko — kakor sem že enkrat pisal — iščejo si novih mož. Pa tudi celó vlada misli postaviti nove može za kandidate. Tako na pr. hočejo kandidovati v Lahih generalnega konzula barona Calice-ta, namesti ministra barona De Pretis-a, katerega letos nič ne priporoča za poslanstvo, niti finančna kriza, niti to, da ni svojim dosedanjim volilcem nobene obljube izpolnil. Gotovo pa je, da bo izvoljen deželni glavar grof Coronini. — Zdaj še nekaj laškega. Pisal sem uni pot, da teče preiskava proti tukajšnjemu „Eco del Litorale“. Preiskava se čudno vrši. Navadno primemo odgovornega vrednika za suknjo. Pri nas pa je preiskovalni sodnik prisilil — pravijo — dva dozdevna sodelalca, da sta morala priseči: ali vesta, kdo je „Fra Galdino“ ali ne. Se ve, da sta resnico povedala, in tako je „Fr. G.“ izdan. Znabiti, da je „odgovorni“

vrednik odgovornost odvrnil in da so potle prič iskali; če ne, morali bi peti opereto: „O justitia praestantissima“. Sicer pa moram reči, da je bila pisava Fra Galdino-va, da-si sploh klasična (et hinc irae!), po mestih pretrivialna, če prav — primerjena najnovejši „Narodovi“ — še zmiraj plemenita in vitežka. — Kolere, hvala Bogu — še čisto nič nimamo. — Županstvo Solkansko ni hotelo sprejemati od okrajnega glavarstva Goriško-okoličnega dopisov v neslovenskem jeziku. Okrajno glavarstvo jo je tožilo pri namestništvu v Trstu. Namestništvo je poslalo tožbo deželnemu odboru v Gorico, naj pové o tem svoje mnenje. In deželni odbor je — kakor beremo v „Eco d. L.“ — prav dobro v smislu Solkanskega županstva odgovoril. Bomo videli, kaj počne zdaj okrajno glavarstvo. — Naši slovenski učitelji bodo imeli odsihmal svoje zборе — ne več pri „zlatem križi“ (pri „Lizi“) — ampak v poslopji c. k. vadbice. Za pedagoška pomenkovanja je to gotovo primerniši kraj, nego — gostilnica. Tudi se nepostavni shodi spremené v postavne: mora se namreč napraviti učiteljsko društvo, ako hoče zborovati. Znabiti, da bo konec boljši, ko je bil začetek. Sicer pa bi jez svetoval, naj bi gg. učitelji vselej s svojo glavo mislili, misli drugih pa pustili drugim.

Iz Istre 2. avgusta. — Pri nas je letos slabo: žita malo, in še to, kar ga je, drobno; pšenico je po več krajih rja pojela; grozdje je bolno, kakih devet občin je toča pobila; dalje pri morji je zdaj vse suša vzela. Samo sená je mnogo, da so ga v Pulji (Pola) za 6 gld. kupili 10 centov. Starega vina je malo več, in to je strašno drago; teran se po gostilnicah prodava po 1 gld. bokal.

Iz Notranjskega 1. avg. (*Hohenwart bode naš poslanec*), tega smejo vsi naši rodoljubi gotovi biti, ki so nam ga priporočili, kajti naš narod zaupa njim, kakor oni zaupajo Hohenwartu, ki je bil prvi minister Avstrijski, kateremu se smilijo ljudstva, toliko let tlačena v zbornici Dunajski od nemčurskih in brezverskih njihovih jezičnih dohtarjev in privržencih. Kakor mi poštene naše kmete poznamo na gornji in doljni Pivki, v Senožeški okolici in Vipavski, v Planinski, Ložki in Idrijski: vsi bodo kot en mož glasovali za-nj, ki kot Notranjec najbolje pozná njihove reve in zadrege, in čegar beseda bode v Dunajski zbornici donela tako mogočno, da bodo omamljeni in osramoteni vsi nasprotniki njegovi in naši. Res, na grofa Hohenwarta moremo obrniti besede našega pesnika, ko je pel:

V zbor učenih, vedi slava,
Stopi modri, bistra glava,
Če jo reče, vse pogleda,
Na katedru grom beseda!

Nadjamo se tudi, da bodo z nami šli vsi samostojni Meniševci in Cerknjani, ki vedó, da o političnih vprašanjih, ki zdaj našo ubogo Avstrijo stresajo, Hren in Krašovec veljata toliko, kakor zajec pri bobnu. „Pa kaj mara grof za kmeta?“ — s tako čenčarijo se previdni kmetje dandanes ne lovijo več na limanice. Prašajte Predoseljske kmete, kaj jim je bil baron Cojz? — prašajte sosede grofa Barbota, pa boste slišali, da žlahni stan ne vzame človeku žlahnega srca, ki bije za blagor svojega naroda! Vsi ugovori zoper Hohenwarta so tedaj prazne pleve. Čast svojo so vsi pravi rodoljubi zastavili v to, da bode izvoljen.

Iz Trnovega na Notranjskem. xyz. (*Nove velikanske orgle. Misli „Narodu“. Naš poslanec.*) Naša farna cerkev sv. Petra je vdobila pred nekoliko meseci krasne, zeló velike orgle, ktere je izdelal na splošno zadovoljnost gosp. Malahovski, znani ljubljanski mojster. Vsakemu, kdor jih vidi in sliši, so zeló po volji in sleherni mora občudovati zalo zunanjo podobo in lepo, pri-